

Kari Tirola:

Papiston päivät 2012

Kommenttipuheenvuoro piispa Robert Rimbon alustukseen

Haluan kertoa teille Eelistä. Eeli on täydet 10 vuotta ja yhden jumalanpalvelusryhmämme jäsen. Kun Eeli oli ensimmäistä kertaa oman ryhmänsä vuorolla messussa lukemassa ns. lasten tekstin eli parin lauseen kuvauksen pyhäpäivän raamatunlukukappaleista, hänen pappansa kommentoi asiaa Eelin isälle, siis omalle pojalleen. "Ymmärrätkö sinä, missä Eeli oli mukana? Meidän suvusta ei kukaan ole koskaan palvellut missään seurakunnallisissa tehtävissä ja nyt Eeli sai olla ensimmäinen". Sen jälkeen pappa itsekin liittyi samaan ryhmään ja kerää nyt kolehtia, kun oman ryhmän vuoro sattuu kohdalle. Niin Eeli kuin pappakin tulevat kirkkoon puku päällä ja silmät loistaen.

Toiset pienet tarinat tietäisivät kertoa

- seurakuntalaisista, jotka sanovat kirkon kynnyksen madaltuneen tuntuvasti
- siitä, miten ihmiset kertovat tunteneensa itsensä todella tervetulleiksi messuun, koska kaikki oli niin huolella valmistettua
- lapset ovat yhä luontevampi osa yhteistä juhlaa muulloinkin kuin perhejumalanpalveluksissa
- että lasten ehtoolliselläkäynti on lisääntynyt selvästi
- että kirkkokahveilla sakastissa, kirkkosalissa, kirkkomaalla, missä ne milloinkin järjestetään, ihmiset juttelevat iloisesti eikä kenelläkään tunnu olevan kiire pois
- että yli 80 seurakuntalaista työskentelee kymmenessä jumalanpalvelusryhmässä
- että eri herätysliikkeisiin kuuluvat seurakuntalaiset työskentelevät yhdessä ilman raja-aitoja
- että spontaanisuus on lisääntynyt, seurakuntalaiset saattavat tulla juttelemaan messusta ja saarnasta jopa kaupassa tai kadulla
- että seurakuntalaiset ottavat todellista vastuuta messun suunnittelusta ja toteutuksesta joka viikko ilman, että siitä aiheutuu runsasta lisätyötä papille
- että paikallislehdet kirjoittavat usein ja myönteiseen sävyyn jumalanpalveluselämästä
- että joka pyhä saamme kokea enemmän inhimillistä lämpöä ja hengellistä syvyyttä
- että vuoden aikana päiväjumalanpalveluksiin osallistujien määrä on kasvanut 20 %:lla

Mitä on tapahtunut? Olemmeko heittäneet urut alas parvelta ja siirtyneet kevyempään musiikkiin? Järjestäneet messun uudella tavalla ja uusiin puitteisiin? Korvanneet vanhan alttaritaulun screenillä, heittäneet voltteja ja esittäneet akrobatiaa? Ei, emme ole tehneet mitään sellaista eikä mitään erikoista. Mutta olemme ottaneet todesta pienet alut ja ennen kaikkea olemme oppineet antamaan vastuuta seurakuntalaisille. En halua puhua vapaaehtoisuudesta, vaan talkoista, joihin olemme kutsuneet mukaan seurakuntalaisia.

Me emme aina ymmärrä pienten alkujen merkitystä. Osallisuus voi olla joskus kiinni niin pienestä alusta ja tehtävästä, että me emme ymmärrä sitä heti merkitykselliseksi ollenkaan. Ymmärsin niin, että piispa Rimbon yhtenä kantavana ajatuksena oli juuri osallisuuden ja osallistumisen korostaminen. Toinen tärkeä huomio on oman perinnön kunnioittaminen ja niiden aarteiden ottaminen käyttöön, jotka meillä jo on. Ei tarvitse keksiä mitään kummallisuuksia eikä messua tarvitse kääntää ylösalaisin, jotta se olisi toimiva. Jälleennäkemisen ilo ei voi toteutua, jos ihmisten täytyy koko ajan jännittää, mitä outoa tällä kertaa on messuun keksitty. Nyt täytyy sukeltaa syvemmälle ja tekisi mieli sanoa, olla aivan tavallinen, mutta yhdessä. Yhdessä seurakuntalaisten ja työntekijöiden ja luottamushenkilöiden kanssa. Ja vielä yksi tärkeä huomio: jumalanpalveluksesta täytyy puhua. Avoimesti, kainostelematta, kutsua ihmisiä mukaan yhteiseen juhlaan! Näitä olemme Haapajärvellä yrittäneet opetella.

Seurakuntalaisille on siis annettava todellista vastuuta jumalanpalveluksen toteuttamisessa. Sen sijaan, että miettisimme, mikä on minimi, jolla messu voidaan toimittaa, tulee pohtia, mikä on maksimimäärä ihmisiä, jonka voimme työllistää yhdessä messussa. Enkä siis tarkoita meitä, jotka saamme messun

toimittamisesta palkkaa. Mikä sinänsä on loistava etuoikeus. Eelin ja papan esimerkki osoittaa, että tehtävien ei tarvitse olla meidän näkökulmastamme mitään erikoisia ja suuria. Ne pienet alut voivat tuntua seurakuntalaisista suurilta tai juuri sopivan kokoisilta. Meidän on vain lakattava tietämästä seurakuntalaisten puolesta. On uskottava kirjaimellisesti, että messu on todella Jumalan kansan juhla, jossa jokaisella on oma paikkansa ja tehtävänsä, lahjansa tuotavana yhteiseen käyttöön. On kyse yhteisestä jakamisesta, johon voi rohkaista. Yksi lahja, johon olemme rohkaisseet myös, on "kirkonpenkkitehtävä", se, että istuu vaikka takimmaisessa penkissä ja veisaa tai on veisaamatta. Siihenkin on oltava lupa.

Emme ole siis tehneet mitään kummallista, ei sirkustemppeja tai mitään sellaista, mikä ei olisi mahdollista missä tahansa seurakunnassa. On vain nähtävä vaivaa, annettava todella aikaa jumalanpalveluselämän kehittämiseksi, on keskityttävä olennaiseen kaiken moninaisen huolehtimisen ja touhun keskellä. Messulle on annettava aikaa. Yhdestä asiasta haluan kuitenkin varoittaa: On varauduttava siihen, että jumalanpalvelukseen keskittyminen ja seurakuntalaisten ottaminen mukaan talkoisiin muuttaa vähitellen koko seurakuntaa. Seurakunta ei enää ole entisenlainen, sillä sanan ja sakramenttien ääreltä lähtevä uudistuminen ei voi olla vaikuttamatta koko seurakuntaa uudistavasti. Varo siis antamasta aikaasi jumalanpalvelukselle, jos toivot, että kaikki jatkuu entiseen malliin. Jos sen sijaan toivot uudistumista seurakuntaasi, sukella messuun ja katso, mitä tapahtuu.